

Kokemuksia BY-Vähähiilisyyssluokituksesta

Markus Haatainen, DI

Yksikönjohtaja, valmisbetoni Suomi ja Ruotsi

Lujabetoni Oy

6.11.2023

Betoniala kääri hiilihihansa ja ryhtyi toimiin

Betonirakentamista on leimannut viime vuosina voimakas keskustelu, missä betonin ja erityisesti sen pääraaka-aineen sementin tuottama CO₂-päästö on tuomittu yhdeksi merkittäväksi ilmastomuutoksen aiheuttajaksi. Kriitikissä on perää, mutta osa siitä osuu ohi maalinsa.

Betonirakentamisen globaalisti korkea kasvihuonekaasupäästötaso, arviolta 5–7 prosenttia maailman CO₂-päästöistä,

Taustaa

- 2019...2020 → keskustelu vähähiilisestä rakentamisesta lisääntyi markkinoilla
- Puurakentaminen käytti ja käyttää edelleen markkinointikärkenä vähähiilisyyttä
  - Betonteollisuus ei ole ottanut puurakentamisen uhkaa kovin vakavasti aiemmin
  - Vähähiilisyyden kautta tilanne vaikutti hieman erilaiselta
  - Yleinen ilmapiiri vaikutti ”jotain on meidänkin betonialalla tehtävä”
- Julistettu tavoite että betonin päästöt nollataan 2050 mennessä

Taustaa

- Markkinat/asiakkaat alkoivat kysymään vähähiilisiä tuotteita
  - Moni valmistaja julisti ”meidän tuotteilla säästät 50% päästöjä”
    - Vahva markkinointinäkökulma, mistä lasketaan prosentit?? Jokainen laski omalla tyylillään
  - Asiakkaat alkoivat kysymään EPD tä.
    - EPD soveltuu (valmis)betonille erittäin huonosti, koska EPD n määrittäminen on todella raskas prosessi
    - Jos tehdään oikein, pitäisi EPD olla jokaisella betonireseptillä
  - Yhden EPD määrittäskustannus on luokassa 5000€.
    - Voi tehdä muutamalle keskimääräiselle reseptille, mutta erot todellisuuteen voivat olla aika isot
  - CO2data.fi arvot olivat aika pielessä aiemmin (nyt tilanne parempi)
- Todettiin alalla että asialle on saatava jokin järjellinen systeemin, millä voidaan objektiivisesti arvioida päästötasoja
  - Riittävän edullinen ja yksinkertainen järjestelmä
- Perustettiin vähähiilisyysoyryhmä jossa laaja edustus alalta
  - Luotiin luokittelu idealla ”sellainen taulukko mistä asian hahmottaa helposti ja saa pääsee kg/m³ arvoihin kiinni
- Luokitus julkaistiin 2022

Kokemuksia luokituksen käytöstä

- Aika helppo ymmärtää
- Pääsee helposti kiinni suuruusluokkaan, mitä betonimassa aiheuttaa päästöjä kyseisen rakennuksen osalta
  - Valettava kuutiomäärä ja lujuusluokka
  - → Pystyy nopeasti arviomaan paljonko päästöt ovat
- Sopii suunnittelijoille, rakennusvalvojille, rakennuttajille, loppukäyttäjille, valmistajille
- Arvot on todellisia, kg/m³ ja luotettavia
  - KIWA valvoo sertifioituja valmistajia

Betoni	GWP.REF	GWP.B5	GWP.T0	GWP.S5	GWP.A0
C20/25 - Ei huokostettu	210	180	145	115	85
C25/30 - Ei huokostettu	230	195	160	125	90
C30/37 - Ei huokostettu	255	215	180	140	100
C35/45 - Ei huokostettu	285	240	200	155	115
C40/50 - Ei huokostettu	305	260	215	170	120
C45/55 - Ei huokostettu	320	270	225	175	130
C50/60 - Ei huokostettu	340	290	240	185	135

Kokemuksia luokituksen käytöstä

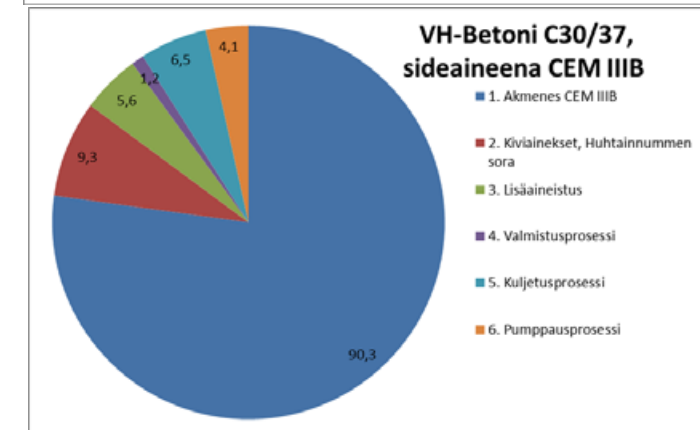
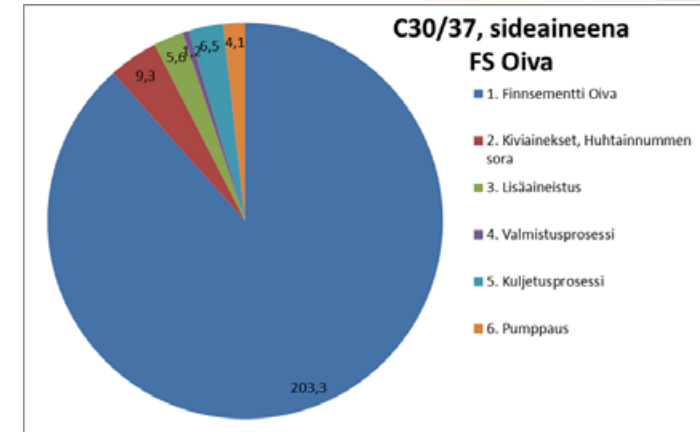
- Luokitus on helpottanut keskustelua betonirakentamisen päästöistä
  - Voidaan keskustella asiasta konkreettisesti jo suunnitteluvaiheessa
- Selkeyttänyt toteutusta ja raportointia
  - Kaikki valmistajat on samalla viivalla, jos toimitaan luokituksen mukaan
- Helpottanut valintojen tekemistä, millä betonilla valetaan
- <https://vahahiilinenbetoni.fi/#table1>

Betoni	GWP.REF	GWP.B5	GWP.70	GWP.S5	GWP.A0
C20/25 – Ei huokostettu	210	180	145	115	85
C25/30 – Ei huokostettu	230	195	160	125	90
C30/37 – Ei huokostettu	255	215	180	140	100
C35/45 – Ei huokostettu	285	240	200	155	115
C40/50 – Ei huokostettu	305	260	215	170	120
C45/55 – Ei huokostettu	320	270	225	175	130
C50/60 – Ei huokostettu	340	290	240	185	135

luokka	EMF A1	EMF A2	EMF A3	EMF B1	EMF B2
C20/25 - Ei huokostettu	210	180	145	115	85
C25/30 - Ei huokostettu	230	195	160	125	90
C30/37 - Ei huokostettu	255	215	180	140	100
C35/45 - Ei huokostettu	285	240	200	155	115
C40/50 - Ei huokostettu	305	260	215	170	120
C45/55 - Ei huokostettu	320	270	225	175	130
C50/60 - Ei huokostettu	340	290	240	185	135

Kokemuksia luokituksen käytöstä

- BY n laskurin käyttö on hieman työläs jos paljon reseptejä ja reseptit muuttuu usein
  - Suhteutat kertaalleen ja sitten kirjoitettava käsin laskuriin
- Taulukko on vain A1..A3, eli kuljetusta ja pumppausta ei ole mukana
  - Jotkin tilaajat haluaa selvittää vieläkin tarkempia arvoja
  - Jos itse massan päästöt saadaan pieniksi, logistiikkaketjun merkitys kasvaa
    - Varmasti luokitusta on sitten kehitettävä

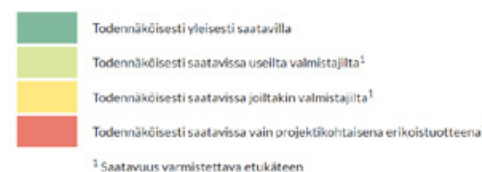

Kokemuksia luokituksen käytöstä, saatavuus

- Mitä betonia saa ja mistä?
- Avuksi tehty karkea saatavuustaulukko
- Ei ole täysi totuus, mutta suuntaa antava
  - On edes joku keino ymmärtää asiaa helposti ja nopeasti
- Saatavuus on hyvin tehdas ja valmistajakohtainen
  - Voi olla että tänään ei joltain tehtaalta saa mitään vähähiilistä betonia, mutta on järjestettävissä että ~2 viikon päästä onnistuu

Taulukko 2. Eri päästöluokkien arvioitu saatavuus vuonna 2023.

Betoni	Laadunarvosteluikä	GWP.REF	GWP.85	GWP.70	GWP.55	GWP.40
C20/25 - Ei huokostettu	28 vrk	■	■	■	■	■
	91 vrk	■	■	■	■	■
C25/30 - Ei huokostettu	28 vrk	■	■	■	■	■
	91 vrk	■	■	■	■	■
C30/37 - Ei huokostettu	28 vrk	■	■	■	■	■
	91 vrk	■	■	■	■	■
C35/45 - Ei huokostettu	28 vrk	■	■	■	■	■
	91 vrk	■	■	■	■	■
C40/50 - Ei huokostettu	28 vrk	■	■	■	■	■
	91 vrk	■	■	■	■	■
C45/55 - Ei huokostettu	28 vrk	■	■	■	■	■
	91 vrk	■	■	■	■	■
C50/60 - Ei huokostettu	28 vrk	■	■	■	■	■
	91 vrk	■	■	■	■	■

- KIITOS! Kysyttävää?

Seuraavassa jaksossa....

- Seuraava Betonivartti pidetään maanantaina 4.12. klo 8.30 aiheena Elementtien vähähiilisyysluokituksen tilannekatsaus by Janne Kihula